

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B
/

CAP A L'ÈXIT EDUCATIU

**LÍNIES D'ACTUACIÓ
2015-2019**

Document per al debat educatiu

Índex

1. INTRODUCCIÓ	3
2. FONAMENTACIÓ DE L'ÈXIT EDUCATIU	5
3. DIAGNOSI DEL SISTEMA EDUCATIU DE LES ILLES BALEARS	7
3.1. Taxes netes d'escolarització.....	7
3.2. Alumnat estranger.....	7
3.3. Ràtios	8
3.4. Idoneïtat a l'educació obligatòria	8
3.5. Promoció a l'educació primària.....	9
3.6. Promoció a l'educació secundària obligatòria.....	9
3.7. Alumnat que es gradua en acabar l'ESO.....	10
3.8. La graduació al Batxillerat.....	10
3.9. La graduació als Cicles formatius de grau mitjà (CFGM)	10
3.10. La graduació als Cicles formatius de grau superior (CFGS).....	11
3.11. Abandonament prematur de l'educació-formació per comunitats autònomes (indicador de l'estratègia europea ET 2020)	11
3.12. Resultats en les proves PISA 2012	11
3.13. Mesures tendents a la millora dels indicadors educatius.....	12
4. OBJECTIUS	13
5. LÍNIES D'ACTUACIÓ.....	14
5.1. L'autonomia dels centres com a motor del canvi.....	17
5.2. Compensació de les situacions contextuals dels centres.....	18
5.3. Assignació de recursos als centres.....	19
5.4. Formació del professorat	21
5.5. Mesures per aconseguir una formació professional del segle XXI.....	22
5.6. Aprenentatge de les llengües.....	23
5.7. Participació de la comunitat educativa.....	23
5.8. Innovació metodològica i didàctica	24
5.9. Mesures de suport i d'atenció a la diversitat	25
5.10. Absentisme i abandonament escolar	26
5.11. Avaluació del procés educatiu.....	27
6. SEGUIMENT I AVALUACIÓ	29
7. APORTACIONS AL DOCUMENT.....	30

1. Introducció

La Conselleria d'Educació i Universitat vol promoure i liderar un conjunt d'actuacions que afavoreixin l'èxit educatiu. En aquesta tasca hi vol implicar i comprometre tota la comunitat educativa i la societat en general, amb l'objectiu de millorar els resultats educatius i reduir les taxes de fracàs escolar i d'abandonament primerenc dels estudis dels alumnes de les Illes Balears, i simultàniament iniciar la reorientació del nostre sistema educatiu cap a un model d'èxit basat en la combinació d'equitat i qualitat.

L'educació, i més específicament l'èxit educatiu, tenen una importància clau per garantir el benestar social i econòmic de les societats, i les polítiques i els plans perquè siguin efectius, s'han de dissenyar a mitjà i llarg termini.

Hi ha un acord gairebé unànimement sobre el fet que en els esforços per millorar els sistemes educatius és clau diferenciar entre el que és estratègic i el que és conjuntural, i que l'educació i l'èxit educatiu són variables estratègiques per aconseguir un major benestar social.

La millora de l'èxit educatiu esdevé una tasca cabdal, una tasca col·lectiva que ateny tots els agents implicats en l'acte educatiu: l'escola, la família, l'Administració i la societat en general.

La Unió Europea escomet la necessitat d'avançar cap a un escenari de benestar social creixent, i per això ha definit l'estratègia "Europa 2020"¹, que estableix l'èxit acadèmic com un dels seus cinc objectius principals i que es concreta a reduir l'abandonament prematur fins al 10% i a incrementar fins almenys el 40% els graduats en ensenyament superior. Des de la perspectiva de la Unió Europea, l'èxit educatiu de tot l'alumnat és clau.

Per a tots els membres de la comunitat educativa no és cap sorpresa escoltar que l'escola està en crisi des de fa uns vint anys, a mesura que s'ha anat obrint una escletxa entre l'escolarització universal i els resultats acadèmics dels alumnes en un context determinat per canvis profunds en els models socials i econòmics.

L'educació actual, per sortir de l'estat de crisi permanent, demana anar molt més enllà de plantejaments basats en petites reformes. És insostenible la idea de continuar amb l'actual organització del currículum, amb la distribució horària i amb la indefinició de models pedagògics, que no donen satisfacció a la necessitat urgent de la nostra societat de capgirar els resultats i apropar-se als objectius plantejats a l'estratègia "Europa 2020" de la Unió Europea.

En aquest context, la Conselleria d'Educació i Universitat ha signat l'Acord per a un Pacte Educatiu entre el Govern de les Illes Balears i el moviment *Illes per un Pacte Educatiu* (format per més de 80 entitats i associacions de totes les Illes), que s'ha concretat en el document "Pacte per l'educació de les Illes Balears" que s'està debatent en el Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB) i, posteriorment, es traslladarà al Parlament de les Illes Balears per tal que pugui ser la base d'una futura llei d'educació.

---

1 *EUROPA 2020. Una estrategia para un crecimiento inteligente, sostenible e integrador.* Comissió Europea 2010.
<http://ec.europa.eu/europe2020/index_es.htm>

El document *Cap a l'èxit educatiu* parteix d'uns criteris generals compartits, que constitueixen els principis bàsics del document d'*Illes Per un Pacte*: l'estabilitat del sistema educatiu per garantir la independència política; l'educació com a servei públic basat en l'equitat i la qualitat; la participació real i efectiva de tots els actors implicats i l'adequació al context de canvis socials i tecnològics. A partir d'aquestes línies generals es despleguen accions concretes que aposten, entre d'altres, per millorar la col·laboració amb les famílies i amb tots els sectors socials i productius; pel reforçament de la formació del professorat; per la importància de l'autonomia de centres; per la renovació contínua, el debat pedagògic i la innovació; o pel paper de les administracions, que hauran de proveir el sistema dels recursos necessaris per assolir una educació de qualitat, en la qual l'aprenentatge de l'alumnat ha de ser l'eix vertebrador de l'activitat educativa.

Així, la realitat de l'educació a les Illes Balears ens condueix a una intervenció coordinada amb tots els agents que intervenen en el procés educatiu, tant pel que fa als professionals de l'educació, com a les famílies i l'Administració, amb un objectiu cabdal: millorar l'aprenentatge dels alumnes i, en conseqüència, els seus resultats acadèmics i educatius.

2. Fonamentació de l'èxit educatiu

Les societats reconeixen el valor de l'educació i no dubten a considerar-la un factor determinant del benestar present i futur dels seus ciutadans. Una educació capaç de donar respostes adequades per ser ciutadans en un món globalitzat, amb una economia interdependent, amb objectius i reptes universalitzats i compartits, amb fractures socials i alhora amb valors comuns, requereix polítiques decidides i innovadores.

L'èxit educatiu, entès com l'assoliment d'objectius irrenunciables que són a la base de les polítiques educatives de molts d'estats, s'ha convertit en la fita decisiva per al disseny de les estratègies i de les decisions que prenen les administracions educatives. La millora de la qualitat de l'educació, entesa com a servei públic, i l'equitat, que possibilita que tothom tenguí les mateixes oportunitats, permetran millorar els resultats educatius i reduir les taxes de fracàs i d'abandonament dels estudis.

El fracàs escolar s'ha vinculat freqüentment al resultat corresponent al final d'un període d'escolarització, associat a factors contextuals de desavantatge social i cultural. Però en els darrers anys, la major part dels estudis i anàlisis realitzats focalitzen l'atenció en el procés d'ensenyament-aprenentatge, en els mecanismes per crear entorns d'aprenentatge innovadors i eficaços, en el treball que possibilita un desenvolupament harmònic de les competències clau i capacita per a un aprenentatge al llarg de la vida. En fer referència a l'èxit educatiu, no s'ha de posar de relleu únicament l'èxit de cada un dels alumnes, fruit de l'esforç i de la capacitació individual, sinó els resultats del conjunt, que esdevé així un veritable èxit social.

Per tot això, es pot insistir en el fet que l'èxit educatiu es vincula ineludiblement a uns millors resultats del rendiment acadèmic. L'èxit de molts genera entre l'alumnat el sentit de pertinença a la comunitat educativa, de la qual realment en formen part i permet alhora definir mecanismes d'acompanyament dels aprenents al llarg de tota la seva formació. Els resultats seran realment valuosos si són l'èxit de molts, si garanteixen l'equitat educativa a la qual abans s'ha fet referència, si possibiliten de manera real les mateixes oportunitats per a tothom i contribueixen eficaçment a la cohesió social.

Per ser efectives a llarg termini, les millores en educació han de facilitar a tots els alumnes l'accés a una educació de qualitat des de l'educació infantil, garantir-los la continuïtat en el sistema educatiu com a mínim fins a la finalització de l'educació secundària superior, i aconseguir que assoleixin les habilitats i els coneixements necessaris per a una integració social i laboral efectiva, així com el seu desenvolupament integral com a persones.

Un sistema educatiu equitatiu pot compensar l'efecte d'àmplies desigualtats socials i econòmiques. En el context de l'aprenentatge, permet als individus treure tot el profit de l'educació i la formació independentment de les seves condicions de partida.

L'abast dels canvis socials i econòmics esdevinguts en el nostre món als darrers anys, els avenços digitals i la incidència de les tecnologies de la informació i de la comunicació, la manera com els coneixements i les informacions es comparteixen i es divulguen, la importància de les competències clau necessàries per a adaptar-s'hi i també la recerca empírica sobre com aprenen les persones, han propiciat que l'aprenentatge hagi anat adquirint un paper protagonista, i que les escoles i els sistemes educatius s'hagin de

replantejar l'escolarització, l'ensenyament i l'aprenentatge en un món dinàmic i en transformació contínua.

El món canvia i, per tant, l'educació s'ha d'anar adaptant als nous contextos. Les societats viuen transformacions profundes, i això exigeix noves formes d'educació per promoure les competències que necessitam. Una educació bàsica de qualitat per a tothom és el fonament necessari per aprendre al llarg de la vida en un món complex i canviant.

Al darrer informe, *Repensar l'educació: vers un bé comú mundial?*², la UNESCO revisa l'Informe Delors per «replantejar el propòsit de l'educació i l'organització de l'aprenentatge», des d'una «visió holística» que «superi les dicotomies tradicionals entre aspectes cognitius, emocionals i ètics», i ens adverteix de l'error que suposa posar l'èmfasi exclusivament «en els resultats dels processos educatius deixant de banda el procés d'aprenentatge».

Les escoles que avui assumeixen el discurs competencial i holístic de la UNESCO parteixen de la constatació que els mètodes d'ensenyament-aprenentatge basats principalment en la transmissió de continguts no produeixen aprenentatge significatiu i, també, que Internet ha transformat la manera com les persones tenim accés a la informació i al coneixement, així com la manera com interactuam.

En els darrers temps, es detecta un creixent interès per part de col·lectius de professorat i de centres docents per introduir canvis metodològics, treballar de forma coordinada, cooperativa i interdisciplinària, cercar conjuntament fórmules que permetin adequar els processos d'ensenyament-aprenentatge a les necessitats dels alumnes i als canvis tecnològics i socials, i millorar així els resultats educatius, disminuint les xifres de fracàs i d'abandonament escolar.

L'èxit educatiu, en definitiva, és l'efecte de la inversió en educació, dels recursos i dels esforços de tots els que integren la comunitat educativa.

---

² *Repensar l'educació: vers un bé comú mundial?* <<http://www.unescocat.org/fitxer/3683/Repensar>>

3. Diagnosi del sistema educatiu de les Illes Balears

És necessari partir d'un bon diagnòstic per poder desenvolupar un Pla per a l'Èxit Educatiu contextualitzat i amb garanties de produir un impacte significatiu en la millora dels principals indicadors educatius, així com en la imprescindible transformació del sistema educatiu.

Per fer-ho, cal comptar amb dades i evidències de l'estat del sistema. Com és normal, cal recollir les xifres dels principals indicadors de resultats educatius, però també és de gran importància tenir en compte el context en el qual ens trobam, saber què passa dins el sistema i què ens ajudarà a afrontar els reptes que tenim.

Els principals indicadors del sistema educatiu de les Illes Balears³ posen en evidència una problemàtica complexa, fruit de factors diversos, que es tradueix en una situació en la qual els valors de la majoria d'indicadors apareixen per sota de la mitjana de l'Estat, allunyats dels objectius de l'Estratègia 2020 de la Unió Europea: menors taxes netes d'escolarització en els nivells obligatoris i no obligatoris del sistema, majors índexs de fracàs i abandonament escolar, menors taxes de graduació en els nivells obligatoris i postobligatoris, menors índexs d'idoneïtat i conseqüentment majors taxes de repetició de curs, o resultats inferiors en les proves PISA.

A continuació, presentam alguns dels principals indicadors d'escolarització i de resultats del sistema educatiu de les Illes Balears, juntament amb una breu anàlisi.

3.1. Taxes netes d'escolarització

En tots els casos, les taxes d'escolarització a les illes Balears són significativament inferiors a les del conjunt de l'Estat.

En l'educació postobligatòria, des dels 16 fins als 24 anys, augmenta gradualment la població desescolaritzada. Les taxes d'escolarització als 16 i 17 anys, edats teòriques de l'educació secundària (Batxillerat, CGFM i FPB), són 85,5% i 79,2% respectivament.

En les edats corresponents a l'educació superior, les taxes decreixen de forma remarcable a mesura que augmenta l'edat (del 55,7% als 18 anys fins al 15,6% als 24 anys).

3.2. Alumnat estranger

El percentatge d'alumnat estranger escolaritzat en els ensenyaments de règim general era del 14,4% el curs 2013-2014, enfront del 8,8% de la mitjana estatal, fet que influeix en una major demanda de recursos per atendre aquest alumnat.

---

3 *Indicadors del Sistema Educatiu de les Illes Balears*. Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE), 2014. <http://iaqse.caib.es/documentos/indicadors/2013/indicadors_2013.pdf>

3.3. Ràtios

Nombre mitjà d'alumnes per ensenyament. Curs 2013-14:

	El 1r cicle	El 2n cicle	EP	ESO	BATX	CFGM	CFGS
I. Balears	7,6	22,1	21,9	25,8	28,9	16,7	16,8
Estat	12,7	22,1	21,7	25,1	26,7	21,6	22,8

Font: IAQSE. Indicadors del Sistema Educatiu de les Illes Balears 2014.

El nombre mitjà d'alumnes per professor en ensenyaments no universitaris era el mateix curs d'11,8 enfront del 12,6 de mitjana al conjunt de l'Estat.

3.4. Idoneïtat a l'educació obligatòria

La idoneïtat s'entén com el percentatge d'alumnat que progressa adequadament al llarg de l'escolaritat obligatòria de forma que realitza el curs que teòricament li correspon per edat. La idoneïtat en cada nivell educatiu es calcula dividint el nombre d'alumnes matriculats en un nivell educatiu que tenen l'edat teòrica corresponent entre el nombre total d'alumnes del nivell educatiu, i multiplicat per 100.

Taula 1. Evolució del percentatge d'idoneïtat a l'educació obligatòria

EP	Edat	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
1r	6	98,4	98,4	98,6	98,5	98,6	95
2n	7	91	92,2	91,6	92,6	92,1	92,4
3r	8	90,2	90,2	91,3	90,8	91,9	88,3
4t	9	84,4	85,5	85,8	86,4	85,9	87,6
5è	10	82,6	83,6	84,5	84,8	85,4	83
6è	11	77,6	78,2	79,3	80,2	80,8	81
ESO	Edat	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
1r	12	63,3	65,4	67,2	67,5	69	70,5
2n	13	60,3	60,8	63,4	65,5	65	66,4
3r	14	67,7	68,2	68,8	71,4	72,3	72,8
4t	15	67,8	68,1	70,4	69,7	72,6	72,2

Font: IAQSE. Dades estadístiques específiques dels centres d'educació infantil, primària i secundària de les Illes Balears de titularitat pública i concertada. 2015

Com s'observa en la taula anterior, en acabar 6è de primària gairebé un de cada cinc alumnes (19%) ja ha repetit algun curs, percentatge que s'eleva fins al 27,8% als 15 anys (4t d'ESO). L'augment del percentatge d'idoneïtat a 3r i 4t d'ESO respecte de 2n d'ESO es pot deure a causes diverses, que caldrà analitzar en profunditat per veure si es tracta d'alumnat de 15 anys o més que s'ha incorporat a programes de formació professional bàsica, a ESPA, a programes específics, al món laboral o que ha abandonat els estudis.

Els percentatges d'idoneïtat són en conjunt inferiors als de la mitjana de l'Estat espanyol.

3.5. Promoció a l'educació primària

Al llarg dels darrers cinc anys, el percentatge d'alumnat que finalitza l'educació primària sense cap àrea suspesa ha experimentat un lleuger augment (3 punts percentuals). Tot i això, el percentatge només és d'un 73% el darrer curs 2014- 2015. Resulta destacable que un 12% d'alumnat promocioni amb tres o més àrees suspeses, la qual cosa representa, per a aquest alumnat, un inici de l'etapa d'educació secundària amb un cert grau de desajustament curricular.

Taula 2. Evolució percentual d'alumnat que finalitza l'educació primària amb àrees suspeses

Nombre d'àrees suspeses	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
0	70	71	72	72	73
1	10	10	9	9	9
2	6	6	6	6	6
3	4	4	4	4	4
4 o més	10	9	9	8	8

Font: IAQSE. Dades estadístiques específiques dels centres d'educació infantil, primària i secundària de les Illes Balears de titularitat pública i concertada. 2015

El percentatge d'alumnat que completà l'educació primària als 12 anys el curs 2012-13 era del 78,2 enfront del 84,4 de la mitjana de l'Estat. Aquestes dades constaten la tendència dominant a situar els primers indicis del fracàs escolar al llarg de l'etapa d'educació primària, tot i que la visualització d'aquest fenomen s'acostuma a produir més endavant en dos moments crítics parcialment solapats, com són la transició de la infantesa a l'adolescència i la transició de l'etapa d'educació primària a la d'educació secundària obligatòria.

3.6. Promoció a l'educació secundària obligatòria

A la taula següent es mostra l'evolució dels percentatges d'alumnat que promociona als diferents cursos de l'etapa d'educació secundària obligatòria. S'observa que els percentatges són significativament més baixos que a l'educació primària:

Taula 3. Percentatge d'alumnes que promocionen dins l'etapa de l'educació secundària obligatòria

curs	1r	2n	3r	4t
2010-2011	84	81	82	79
2011-2012	85	81	81	79
2012-2013	84	81	82	79
2013-2014	85	83	83	82
2014-2015	86	83	84	83

Font: IAQSE. Dades estadístiques específiques dels centres d'educació infantil, primària i secundària de les Illes Balears de titularitat pública i concertada. 2015

3.7. Alumnat que es gradua en acabar l'ESO

Taula 4. Percentatge d'alumnes que es graduen en acabar l'ESO

cursos	matrícula a 4t d'ESO	graduats	percentatge
2010-2011	7995	6005	75,1
2011-2012	8204	6144	74,9
2012-2013	8239	6247	75,8
2013-2014	8377	6571	78,4
2014-2015	8482	6961	82

Font: IAQSE. Dades estadístiques específiques dels centres d'educació infantil, primària i secundària de les Illes Balears de titularitat pública i concertada. 2015

Les dades de la taula anterior indiquen una evolució positiva dels alumnes que obtenen la graduació en educació secundària obligatòria. S'ha de considerar que aquests percentatges són baixos atès que la matrícula dels alumnes de 4t d'ESO als centres subvencionats amb fons públics no representa la totalitat de la població en disponibilitat de poder obtenir la graduació en aquests centres.

Pel que fa a les taxes brutes de graduació a l'ESO per comunitats autònomes, només Ceuta, Melilla i la Comunitat Valenciana presenten taxes inferiors a les Illes Balears (65,5%), taxes significativament inferiors a la mitjana de l'Estat (75,4%).

3.8. La graduació al Batxillerat

A les Illes Balears la taxa bruta de graduació a Batxillerat era només del 39,7% el curs 2012-13, la més baixa de totes les comunitats autònomes excepció feta de la ciutat autònoma de Ceuta (38,8%), amb molta diferència respecte a la mitjana de l'Estat (53,4%).

També s'observa que, deixant de banda les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, és a les Illes Balears on un major percentatge d'alumnat abandona els estudis de Batxillerat una vegada iniciats. Només un 59,7% (incloent els repetidors de cursos anteriors) titula en el darrer curs respecte als que començaren aquests estudis l'any immediatament anterior. Aquesta dada contrasta significativament respecte a la del conjunt de l'Estat, un 68%.

3.9. La graduació als Cicles formatius de grau mitjà (CFGM)

Pel que fa als CFGM, la taxa bruta de població que obté la titulació ha experimentat una tendència ascendent, tot i que aquesta taxa és una de les més baixes de l'Estat, únicament superada per les de la comunitat autònoma de Madrid, la regió de Múrcia, Ceuta i Melilla. Només un 18,6% de la població de 17 anys de les Illes obtingué la titulació en un CFGM enfront del 21,7% de la del conjunt de l'Estat.

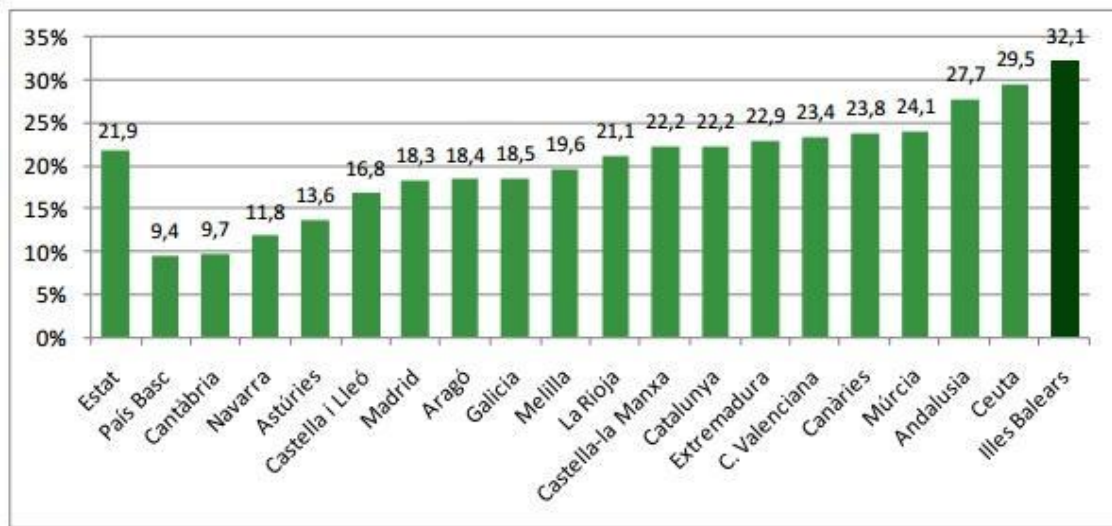
Si ens centrem en l'abandonament d'estudis en aquesta etapa educativa, s'observa que el curs 2012-2013, només un 50,6% (incloent els repetidors de cursos anteriors) titulen respecte als que iniciaren aquests estudis el curs immediatament anterior. Ara bé, aquest abandonament als CFGM és molt generalitzat a tot l'Estat i el percentatge d'alumnes que deixen els estudis una vegada iniciats a la nostra comunitat autònoma coincideix amb el del conjunt de l'Estat.

3.10. La graduació als Cicles formatius de grau superior (CFGS)

Als CFGS també s'experimenta una tendència ascendent en la taxa bruta de població que obté la titulació de tècnic superior en els darrers cursos escolars. Tot i així, aquesta taxa a les Balears (12,6%) és la més baixa de l'Estat (24%).

3.11. Abandonament prematur de l'educació-formació per comunitats autònomes (indicador de l'estratègia europea ET 2020)

Gràfic 1. Abandonament prematur de l'educació-formació per comunitats autònomes (any 2014)

Font: IAQSE. Dades estadístiques específiques dels centres d'educació infantil, primària i secundària de les Illes Balears de titularitat pública i concertada. 2015

El percentatge de població de 18 a 24 anys que no ha completat l'ESO i no segueix cap tipus d'educació-formació a les Illes Balears és molt superior al que es dona en totes les altres comunitats autònomes. L'any 2014 fou d'un 32,1% enfront del 21,9% del conjunt de l'Estat.

3.12. Resultats en les proves PISA 2012

En la taula següent es presenten els resultats en puntuacions TRI en les proves PISA 2012.

Taula 5. Rendiment dels alumnes en matemàtiques, lectura i ciències en les proves PISA 2012

	Comprensió lectora	Competència matemàtica	Competència científica
Illes Balears	476	475	483
Espanya	488	484	496
mitjana UE	489	489	497
mitjana OCDE	496	494	501

Font: IAQSE. Dades estadístiques específiques dels centres d'educació infantil, primària i secundària de les Illes Balears de titularitat pública i concertada. 2015

Competència matemàtica

La puntuació de les Illes Balears (475) està per sota la mitjana d'Espanya però aquesta

diferència no és estadísticament significativa. La puntuació d'Espanya (484) està per sota de la mitjana de l'OCDE (494) de forma estadísticament significativa i per sota de la mitjana de la UE (489), tot i que en aquest darrer cas la diferència no és estadísticament significativa.

Comprensió lectora

La puntuació de les Illes Balears (476) està per sota la mitjana d'Espanya (488) però aquesta diferència no és estadísticament significativa. La puntuació d'Espanya (488) està per sota de la mitjana de l'OCDE (496) de forma estadísticament significativa i per sota de la mitjana de la UE (489), tot i que la diferència no és estadísticament significativa.

Competència científica

La puntuació de les Illes Balears (483) està per sota la mitjana d'Espanya (496) però aquesta diferència no és estadísticament significativa. La puntuació d'Espanya (496) està per sota de la mitjana de l'OCDE (501) de forma estadísticament significativa i per sota de la mitjana de la UE (497), tot i que la diferència no és estadísticament significativa.

3.13. Mesures tendents a la millora dels indicadors educatius

Hi ha distints àmbits sobre els quals es poden aplicar mesures per aconseguir l'èxit escolar, els quals es poden classificar en quatre grans tipus:

- Mesures vinculades a la promoció de curs per reduir les taxes de repetició, ja que en la majoria dels casos la repetició esdevé una mesura ineficaç per revertir les situacions de fracàs escolar i, conseqüentment, incrementar les taxes d'idoneïtat; i que estan directament relacionades amb la disminució de l'absentisme escolar i la millora del tractament de la diversitat dins l'aula.
- Mesures orientades a l'obtenció del títol en un ensenyament determinat i a afavorir el retorn al sistema escolar, per tal de millorar les taxes de graduació.
- Mesures relacionades amb la utilització d'avaluacions externes diagnòstiques, sense caràcter acadèmic, que serveixin de complement i ajuda per a les avaluacions internes dels centres.
- Mesures orientades a reduir l'abandonament escolar primerenc.

Aquestes mesures, tot i que es poden considerar complementàries, impliquen actuacions diferents, ja que no són les mateixes les que es requereixen per millorar els indicadors a primària que a secundària o a l'ensenyament postobligatori; tampoc no és el mateix si parlem dels resultats de proves externes centrades en l'avaluació de les competències.

4. Objectius

La Conselleria d'Educació i Universitat promou línies concretes d'actuació per a l'èxit educatiu que, tenint sempre present el document de Pacte per a l'Educació i l'enfocament global dels canvis que necessita el nostre sistema educatiu, han de coordinar les iniciatives i actuacions dels diferents serveis i departaments amb la intenció de reorientar el nostre sistema educatiu cap a la millora contínua, el treball per competències i en xarxa i la col·laboració entre tots els agents educatius, per adequar-lo als canvis socials i a les necessitats emergents de la societat.

Tot això, amb l'objectiu final de la millora dels resultats, especialment dins els nivells obligatoris del sistema, i la disminució del fracàs i de l'abandonament escolar.

Així, els objectius d'aquest document es concreten en:

- Adequar el sistema educatiu als canvis socials i a les necessitats emergents de la societat.
- Coordinar les actuacions de l'Administració envers les necessitats dels centres i les demandes de la comunitat educativa.
- Millorar els processos d'aprenentatge fent incidència en el desenvolupament de les competències clau amb la finalitat d'obtenir millors resultats educatius.
- Millorar els resultats educatius i disminuir el fracàs i l'abandonament escolar, per situar-nos per sota de la mitjana de l'Estat espanyol:
  - Reduir la taxa d'abandonament escolar prematur fins als nivells de l'Estat espanyol el 2020, i situar-la per sota el 2024.
  - Millorar la taxa d'idoneïtat a l'EP, fins al 90% a 6è de primària.
  - Millorar la taxa d'idoneïtat a 4t d'ESO fins als valors de la mitjana de l'Estat espanyol el 2018, i situar-la per sobre de la mitjana el 2024.
  - Millorar la taxa de graduació a l'ESO fins als valors de la mitjana de l'Estat espanyol el 2018, i situar-la per sobre de la mitjana el 2024.
  - Millorar el nivell competencial de l'alumnat en proves internacionals (PISA, TIMSS, PIRLS) fins arribar a la mitjana de l'Estat espanyol el 2018, i situar-la per sobre de la mitjana el 2024.
  - Millorar els resultats de l'FPi reduir-ne l'abandonament.
- Compensar les situacions contextuais dels centres i millorar l'equitat, per incrementar la cohesió social i afavorir la disminució de les desigualtats.
- Millorar els resultats dels ensenyaments postobligatoris, fent especial incidència en l'FP i en la formació al llarg de la vida.
- Acordar un gran projecte compartit per establir les bases d'un sistema educatiu propi del segle XXI que permeti l'estabilitat del sistema.

5. Línies d'actuació

El disseny de polítiques educatives no es pot desvincular de la preocupació per la qualitat i l'eficiència dels sistemes educatius. Per una part, fa dècades que els estats europeus han definit objectius comuns per a l'educació. I, per l'altra, els principals organismes internacionals implicats en el fet educatiu avaluen i proposen fórmules que puguin respondre a les expectatives i necessitats individuals i col·lectives del món actual.

En aquest marc, la Conselleria d'Educació i Universitat ha estat treballant per acordar unes línies d'actuació que siguin capaces de contribuir amb eficàcia a la millora dels resultats educatius de tot l'alumnat de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Implementar mesures de millora és una obligació de les administracions educatives. Això no obstant, l'equip de la Conselleria d'Educació i Universitat és ben conscient que on es produeix el fet educatiu és als centres, a l'aula. No hi ha cap dubte que els centres seran la primera font d'experimentació i d'innovació, especialment aquells en els quals es cultivi l'aprenentatge entre els professors amb el suport i l'impuls dels equips directius.

Per altra banda, perquè la definició d'aquestes mesures i la formulació d'estratègies sigui eficaç ha d'implicar la ciutadania en general i, especialment, la comunitat educativa, que ha de ser copartícep de la concreció de les actuacions. Una comunitat educativa amb la qual segurament es comparteixen conceptualitzacions com aquestes:

- És necessari que el sistema educatiu estigui centrat en la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge perquè millorin els resultats.
- S'han de promoure la innovació, la reflexió i la recerca pedagògica, basades en la bona formació dels professionals i en l'aprenentatge entre el professorat.
- És essencial consolidar l'autonomia dels centres i la cultura de l'avaluació, combinar llibertat amb responsabilitat i estimular el lideratge per a l'aprenentatge centrat en els professionals.
- És precís disposar d'un sistema educatiu que sigui fruit del consens i dotat d'una governança basada en la participació, la coresponsabilitat i l'estabilitat.
- És absolutament necessari que els objectius tenguin com a eix l'equitat i la qualitat, amb una elevada expectativa d'èxit de tot l'alumnat.

Per aconseguir-ho és necessari canviar l'organització i el funcionament dels centres perquè es converteixin en veritables comunitats professionals d'aprenentatge en les quals:

- Es treballi col·laborativament entenent que el propòsit fonamental de l'escola és garantir el bon aprenentatge de tot l'alumnat i mantenir expectatives altes sobre els resultats d'aquest aprenentatge.
- Hi hagi una responsabilitat col·lectiva per a la millora de l'aprenentatge.

- Es participi activament i col·laborativament en la definició d'objectius curriculars i objectius d'aprenentatge basats en evidències i dades i tenint present el marc curricular i competencial existents.
- S'estableixin i coordinin accions concretes que garanteixin que els alumnes que necessiten ajuda addicional la rebin d'una manera directa i sistemàtica.

I per a aconseguir-ho cal que els docents:

- Tenguin capacitat de treball en equip i de lideratge pedagògic.
- Demostrin coneixements sobre els seus alumnes i domini del procés de desenvolupament i d'aprenentatge per fomentar els bons resultats acadèmics de tot l'alumnat.
- Creïn un entorn dins de l'aula que fomenti l'aprenentatge de tot l'alumnat.
- Facin servir múltiples mesures per avaluar i documentar el progrés de l'alumnat, avaluar l'eficàcia de l'ensenyament i modificar-lo sempre que sigui necessari.

I també caldrà que els equips directius:

- Siguin capaços d'articular una visió que fomenti l'èxit de tot l'alumnat i que sigui compartida per tots els membres de la comunitat escolar.
- Afavoreixin una cultura escolar que fomenti l'aprenentatge i el creixement professional del professorat a fi de fomentar l'èxit de l'alumnat.
- Demostrin lideratge organitzatiu i pedagògic mitjançant la bona gestió del centre i dels seus recursos, orientats a l'èxit de tot l'alumnat.
- Demostrin comprensió del context social, polític, econòmic i cultural del centre.

Per a això, des de la Conselleria d'Educació s'han revisat els objectius de la política educativa i, tenint com a referència la necessitat de millora dels principals indicadors educatius i la reorientació del sistema, s'han definit les actuacions al voltant d'onze grans línies d'actuació:

1. L'autonomia dels centres com a motor del canvi.
2. Compensació de les situacions contextuais dels centres.
3. Assignació de recursos als centres.
4. Formació del professorat.
5. Mesures per aconseguir una formació professional del segle XXI.
6. Ensenyament i aprenentatge de les llengües i impuls a l'ús de la llengua catalana.
7. Participació de la comunitat educativa.
8. Innovació metodològica i didàctica
9. Mesures de suport i d'atenció a la diversitat.
10. Absentisme i abandonament escolar.
11. Avaluació del procés educatiu.

Les decisions que permetran dur endavant les accions necessàries per a la millora i per a l'èxit educatiu s'han d'emmarcar en els punts anteriors, que defineixen les línies d'actuació per als propers anys. Hi participaran totes les direccions generals i els diferents organismes dependents de la Conselleria d'Educació.

Perquè l'èxit sigui possible, serà, com tothom sap, imprescindible i necessària la col·laboració i participació de tota la comunitat educativa.

5.1. L'autonomia dels centres com a motor del canvi

- Disseny i implementació de plans integrals de millora de centres.
- Desplegament de normativa i implementació de mesures orientades a potenciar l'autonomia dels centres (pedagògica, organitzativa i de gestió).
- Impuls de mesures enfocades a reforçar la cultura de l'avaluació i de rendició de comptes.
- Afavoriment de la creació de comunitats d'aprenentatge com a eina efectiva per a una educació inclusiva i per a l'obtenció de l'èxit escolar.
- Professionalització i reforç dels equips directius dels centres educatius dins d'un model pedagògic i transformador, centrat en la consecució de l'èxit educatiu, per mitjà de la revisió del model de competències, formació, selecció i avaluació dels directors.
- Adaptació del marc normatiu per fer dels centres educatius el motor del canvi.
- Revisió dels currículums per propiciar el treball competencial interdisciplinari i afavorir l'autonomia pedagògica.
- Projectes Educatius de Centre orientats a la millora global del centre escolar i a l'èxit educatiu de tot l'alumnat, que adoptin una organització interdisciplinària de l'aprenentatge per a l'assoliment de competències, i promoguin la participació, l'avaluació i la revisió dels processos educatius.
- Projecte de direcció a tots els centres que abasti tots els àmbits d'intervenció i contempli processos d'autoavaluació i de millora contínua.
- Impuls dels protocols de millora de la convivència als centres educatius.
- Flexibilització de l'organització i funcionament dels centres per possibilitar l'elaboració i aplicació de Projectes d'Intervenció Educativa (PIE).

5.2. Compensació de les situacions contextuais dels centres

Plans educatius d'entorn:

- Promoció del treball i l'aprenentatge en xarxa entre els agents educatius per donar respostes integrals als reptes d'un territori.
- Impuls als plans d'entorn, especialment en zones amb contextos més desfavorits.
- Impuls i dinamització de projectes de convivència d'àmbit local i protocols d'actuacions d'àmbit comunitari.
- Potenciació d'accions conjuntes amb entitats amb finalitats socials per implementar programes que fomentin hàbits i valors.

Pla de suport integral als centres i a les famílies:

- Convocatòria d'ajudes per la creació d'un fons de llibres de text, per tal de:
  - Avançar en la gratuïtat dels llibres de text i material curricular.
  - Incentivar el consum responsable i fomentar l'autonomia del centre.
- Dotació d'ajudes de menjador a tots els centres sostinguts amb fons públics.
- Suport a l'adquisició de dispositius digitals individuals i el foment del seu ús pedagògic.

Pla de cooperació entre els centres de la zona finançats amb fons públics:

- Convocatòries de plans de millora de centres en modalitat de zona.
- Escolarització equilibrada d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) entre els centres sostinguts amb fons públics.
- Aplicació de criteris comuns per a la dotació de recursos i programes d'atenció a la diversitat per a la millora de l'equitat a tots els centres sostinguts amb fons públics, atenent a les particularitats de les necessitats educatives de l'alumnat.
- Convocatòries de programes de formació intercentres i d'assessorament entre iguals (*mentoring*) per constituir xarxes de formació-innovació i intercanvi d'experiències.
- Impuls i assessorament de la coordinació dels centres educatius (xarxes educatives), entre els centres que imparteixen etapes educatives correlatives en una mateixa zona.

5.3. Assignació de recursos als centres

Estabilitat del professorat i la seva actualització científica i didàctica:

- Revisió dels procediments de provisió de places als centres per adequar-los a les necessitats i als projectes dels centres.
- Adaptació de les plantilles orgàniques dels centres per adequar-les a les seves necessitats.
- Revisió i millora del procés d'adjudicació de destinacions en comissions de servei per participar en projectes de centre.
- Revisió i millora del procés de selecció, barem, adjudicació i substitucions dels funcionaris docents interins, per adequar-los a les necessitats i els projectes dels centres.
- Convocatòries d'oposicions per disminuir la proporció de professorat interí i donar estabilitat a les plantilles i als projectes dels centres.
- Oposicions d'inspectors per cobrir el 90% de la plantilla.

Recursos:

- Dotació als centres de recursos per a la millora de la qualitat educativa en funció de les necessitats, dels projectes educatius i de les característiques de l'entorn.
- Dotació de personal administratiu als Centres d'Educació Infantil i Primària.
- Elaboració d'un Pla d'infraestructures educatives per al període 2016-2019, a partir d'un mapa de planificació escolar.
- Disseny d'un model d'arquitectura escolar per a la construcció de nous centres educatius que faciliti la innovació i el canvi metodològic.
- Dotació als centres dels recursos tecnològics necessaris per fer formar a l'alumnat en la societat digital.

Millora de les ràtios:

- Implementació d'un pla de disminució progressiva de ràtios alumnat/unitat:
  - Educació Infantil: 20 alumnes
  - Educació Primària: 25 alumnes
  - ESO: 30 alumnes
  - Batxillerat: 35 alumnes
  - FP bàsica: 20 alumnes
  - FP de grau mitjà i superior: 20-25 alumnes en els cicles tecnològics i 25-30 en la resta.

- Desdoblament de les classes de la primera llengua estrangera a partir de 15 alumnes a tots els cursos de l'ESO.

5.4. Formació del professorat

Formació inicial del professorat:

- Millora del perfil dels estudiants de graus de mestre i del màster de formació del professorat amb actuacions d'orientació en el batxillerat.
- Creació de xarxes de centres formadors vinculats a les universitats en l'àmbit de les pràctiques de la formació inicial del professorat.
- Implementació de mesures de reconeixement i estímul a la tutoria de les pràctiques.

Actualització permanent del professorat:

- Pla de formació del professorat que prioritzi la formació en centres, la transferència a l'aula i l'avaluació.
- Convocatòries de projectes de formació en centres i intercentres, donant prioritat a la formació en metodologies d'aprenentatge (treball per projectes, aprenentatge cooperatiu i aprenentatge significatiu) i transmissió de bones pràctiques.
- Programa de formació d'equips directius i de formació de formadors per a la dinamització de centres.
- Programes de formació en centres que incloguin plans de formació-innovació en l'ús de TIC.
- Formació competencial del professorat per atendre alumnat amb NESE, per facilitar el desenvolupament de pràctiques innovadores, eficaces i inclusives.
- Foment de la participació en projectes europeus.
- Formació específica per als diferents àmbits professionals.

5.5. Mesures per aconseguir una formació professional del segle XXI

- Anàlisi i actualització de l'oferta formativa d'FP en col·laboració amb els diferents agents socials, empresarials i l'Administració.
- Augment del nombre de titulats en FP: millora de l'orientació acadèmica, arbitratge d'estratègies per evitar l'abandonament.
- Posada en valor de l'FP: esdeveniments i activitats de divulgació, millora de la vinculació amb els estudis universitaris.
- Desenvolupament d'un pla de formació del professorat específic per als docents d'FP tant d'actualització professional com metodològica.
- Seguiment de l'alumnat d'FP, anàlisi dels resultats d'ocupació i de continuïtat acadèmica dels titulats i difusió d'aquests resultats.
- Contribució a la disminució de l'abandonament escolar prematur: programes de qualificació inicial, revisió del perfil de l'alumnat d'FPB, mesures per millorar l'accés d'FPB a FPGM i d'FPGM a FPGS.
- Foment de la participació en projectes europeus que afavoreixin les mobilitats en les FCT.
- Regularització de la situació dels CIFP existents, promoció de la creació de nous CIFPs i de Centres de referència nacional (CRN) d'FP.
- Relacions de col·laboració pública i privada amb administracions, associacions empresarials i empreses per utilitzar els espais i equipaments propis d'entorns professionals adients per impartir els ensenyaments.
- Relacions amb la Cambra de Comerç, empreses i altres entitats per tal de promocionar l'FPDual i millorar la formació en centres de treball (FCT).
- Coordinació i col·laboració permanent amb el SOIB per avançar en l'oferta d'FP integrada, tant en els CIFPs com en els IES.
- Divulgació de la tasca de l'IQPIB per donar resposta a les necessitats de reconeixement de competències professionals.

5.6. Aprenentatge de les llengües

- Creació d'una mesa tècnica per al tractament del model lingüístic escolar de les Illes Balears.
- Foment de l'ús de la llengua catalana en els centres educatius: recuperació de la Comissió de Normalització Lingüística, recuperació i divulgació de material didàctic, formació en centres, jornades de dinamització.
- Impuls de l'aprenentatge de les llengües estrangeres: formació gratuïta per al professorat per a l'obtenció de la titulació i la formació metodològica adient.
- Assessorament en l'elaboració del Projecte lingüístic de centre i supervisió de la seva aplicació.
- Promoció de la difusió del programa EOIES en els centres d'educació secundària:
  - Per facilitar l'obtenció de la certificació oficial de coneixement de llengües estrangeres.
  - Per potenciar l'aprenentatge de llengües estrangeres al llarg de la vida.

5.7. Participació de la comunitat educativa

- Creació i dinamització de la Mesa de Pares i Mares per afavorir la participació en les decisions en relació a les mesures previstes per la Conselleria.
- Creació i dinamització de la Mesa de Diàleg Permanent amb els Directors dels Centres Educatius de les Illes Balears per afavorir la participació en les decisions en relació a les mesures previstes per la Conselleria.
- Participació de la Mesa Sectorial d'Educació en les decisions en relació a les mesures previstes per la Conselleria.
- Participació de la Mesa de l'Ensenyament Privat Concertat en les decisions en relació a les mesures previstes per la Conselleria.
- Desenvolupament de la normativa i creació de canals de comunicació àgils per fomentar la participació efectiva de tots els sectors de la comunitat educativa en els centres docents, i específicament de les famílies i l'alumnat.
- Realització de jornades pedagògiques adreçades a les famílies per millorar el seguiment de l'evolució acadèmica i personal de l'alumnat.
- Potenciació de les comunitats d'aprenentatge i creació de les condicions adients per facilitar la implicació activa de les famílies en la vida del centre.
- Comunicació i diàleg permanent amb les diferents entitats promotores del document inicial del Pacte educatiu.

- Línies d'ajudes per a les associacions de pares i mares d'alumnes i per a les associacions d'alumnes i les seves federacions.
- Millora de la gestió i la dotació econòmica de les ajudes a les famílies i els serveis complementaris dels centres educatius (menjadors escolars, escoles matineres, fons de llibres, etc...) per facilitar la conciliació de la vida familiar.

5.8. Innovació metodològica i didàctica

- Promoure i facilitar el desenvolupament de xarxes de centres innovadors que suposin el foment de l'intercanvi d'experiències entre centres educatius sostinguts amb fons públics i el treball en xarxa.
- Impuls a la col·laboració del Departament d'Inspecció Educativa (DIE) en el desenvolupament dels programes i projectes relacionats amb la innovació educativa i amb les xarxes de centres.
- Establiment de processos de difusió de bones pràctiques entre centres de totes les etapes educatives.
- Organització de jornades d'intercanvi entre els centres que han implementat projectes de formació-innovació.
- Foment del tractament interdisciplinari i globalitzat del currículum en aquells nivells i etapes educatives que ho requereixin.
- Definició dels aprenentatges clau de cada nivell i etapa educativa per orientar la tasca dels equips docents i afavorir l'èxit educatiu.
- Desplegament i difusió de les competències bàsiques en els currículums de l'EP i l'ESO i els ensenyaments postobligatoris.
- Assessorament i supervisió, per part del DIE, dels aspectes curriculars i els procediments d'avaluació dels alumnes.
- Elaboració i difusió de recursos metodològics per afavorir els aprenentatges funcionals i la millora del treball competencial a l'aula i la inclusió educativa.
- Foment de l'EI de 0-3 anys com a etapa educativa en coordinació amb les entitats locals.
- Millora de la connectivitat dels centres educatius i foment de l'ús de les eines tecnològiques en la innovació educativa i d'organització dels centres educatius.

5.9. Mesures de suport i d'atenció a la diversitat

- Revisió del model d'orientació i d'intervenció educativa a les Illes Balears per reforçar els àmbits d'actuació:
  - Atenció directa a l'alumnat realitzada per tot el professorat del centre.
  - Atenció a l'alumnat dels professionals de les unitats de suport, equips d'orientació i departaments.
  - Atenció realitzada per equips específics.
- Adequació de les dotacions de professorat de suport i d'atenció a la diversitat a les necessitats de tots els centres sostinguts amb fons públics.
- Inserció del procés d'ensenyament i aprenentatge en el model d'intervenció d'orientació educativa.
- Dotació als Centres d'Educació Infantil i Primària (CEIP) d'unitats d'orientació i increment de les hores d'atenció dels equips d'orientació.
- Incorporació de nous perfils professionals a les unitats d'orientació dels centres (ATE, fisioterapeutes, etc.).
- Creació d'equips específics: Equip d'Altes Capacitats Intel·lectuals, Equip d'Avaluació i Intervenció en les dificultats Socials i de la Comunicació, Equip d'Alteració del Comportament, Equip de Discapacitat Visual.
- Programes de Qualificació Inicial específics per a l'alumnat de necessitats educatives especials (NEE).
- Potenciació del professor tècnic de serveis a la comunitat (PTSC) a l'educació primària i incorporació als equips d'orientació de l'educació secundària.

5.10. Absentisme i abandonament escolar

- Promoció d'iniciatives, estratègies i programes formatius per reduir l'absentisme i afavorir la reincorporació al sistema educatiu.
- Definició d'eines diagnòstiques actualitzades per a la identificació primerenca de les barreres a l'aprenentatge i a la participació en el context escolar.
- Supervisió i seguiment de programes específics com PISE, ALTER i PMAR.
- Implementació de programes específics promoguts pels centres en el marc de la seva autonomia.
- Recollida d'informació sobre l'alumnat absentista i actuació coordinada amb altres administracions.
- Actuacions coordinades per millorar l'orientació acadèmica i professional de l'alumnat d'ESO, Batxillerat i FP.
- Posada en funcionament d'un Punt d'Assessorament Acadèmic i Professional per al públic en general.
- Promoció de programes de formació reglada a distància (ESO, Batxillerat, FP), basats en l'ús de les TIC, per afavorir el retorn al sistema educatiu.
- Potenciació de la xarxa de centres de persones adultes.
- Convocatòria del SOIB de "Beques d'Èxit de retorn a la formació", per afavorir el retorn a la formació i la millora de les oportunitats.

5.11. Avaluació del procés educatiu

Cultura avaluativa i rendiment de comptes per a la millora:

- Promoció de la cultura avaluativa i del rendiment de comptes per a la millora.
- Supervisió i assessorament per part del DIE:
  - Resultats de les avaluacions (inicials, contínues i finals) i anàlisi per part dels equips docents per a la millora del rendiment de l'alumnat.
  - Mesures adoptades en relació als resultats educatius de l'alumnat.
  - Aplicació del procés d'avaluació de l'alumnat i adequació a la normativa vigent.
  - Iniciatives pedagògiques per a la millora del rendiment escolar.
  - Procés d'anàlisi que realitzin els centres, resultats de l'avaluació externa i plans de millora que se'n derivin.
  - Processos d'autoavaluació dels centres.
  - Procés d'ensenyament i aprenentatge a l'aula.
- Avaluació dels resultats dels centres:
  - Anàlisi del rendiment dels centres (IAQSE, DIE i el mateix centre).
  - Identificació dels centres d'alt rendiment i determinació de bones pràctiques educatives en col·laboració amb la UIB.
  - Identificació de centres amb baix rendiment i elaboració, amb altres serveis i departaments, de plans de suport i acompanyament.
- Avaluació dels centres:
  - Definició d'un model d'avaluació de centre, tant interna com externa, que prioritzi els processos educatius i la millora dels resultats dels alumnes.
- Avaluació de la direcció dels centres:
  - Revisió dels criteris d'avaluació dels projectes de direcció.
  - Redefinició dels criteris i procediments d'avaluació dels directors (vinculats a l'avaluació dels centres).
- Avaluació del professorat:
  - Promoció de la col·laboració entre el Servei de Formació del Professorat i la UIB per establir mecanismes d'avaluació de l'impacte dels projectes de formació-innovació.
  - Impuls de l'avaluació de la pràctica docent.

Avaluació del sistema:

- Definició d'un pla d'actuació coordinat entre l'IAQSE i el DIE i dissenyar un sistema d'avaluació per:
  - Validació dels processos d'autoavaluació amb avaluacions externes per part del DIE i avaluacions de caràcter diagnòstic per part de l'IAQSE.
  - Orientació de tots els processos d'avaluació cap a millora de l'aprenentatge de l'alumnat.
- Elaboració d'un Sistema d'Indicadors Educatius de les Illes Balears.
- Elaboració d'un Informe Anual de la situació del sistema educatiu de les Illes Balears i d'un informe monogràfic anual, per analitzar determinats aspectes del rendiment del sistema educatiu.
- Definició d'un model propi d'avaluació diagnòstica del sistema educatiu de les Illes Balears.
- Obtenció i manteniment del segell de qualitat en els ensenyaments d'FP i revisió del conveni amb AENOR amb uns paràmetres més sostenibles per a l'Administració.
- Avaluació de l'Administració:
  - Incorporació a tots els processos i procediments dels serveis i departaments de la Conselleria d'Educació i Universitat de criteris coherents amb la cultura de l'avaluació i l'anàlisi dels resultats com a nou paradigma en la gestió del sistema educatiu.

6. Seguiment i avaluació

El seguiment i l'avaluació del conjunt d'actuacions que s'hagin desenvolupat en la implementació del document *Cap a l'èxit educatiu* es fonamentarà en evidències significatives i indicadors que s'hauran definit en la descripció de les mateixes actuacions i es durà a terme a distints nivells:

- Cada una de les unitats funcionals de la Conselleria d'Educació i Universitat es responsabilitzarà de les actuacions que els corresponen i alhora seran coparticipants de la valoració dels resultats, juntament amb els centres, el professorat i les famílies.
- L'equip transversal de coordinació de les direccions generals analitzarà la idoneïtat de les mesures implementades a través de l'avaluació del seu impacte.
- El Departament d'Inspecció Educativa garantirà l'adequació de les actuacions a la normativa vigent i participarà directament en el seguiment de les actuacions encaminades a millorar l'èxit educatiu.
- L'Institut d'Avaluació de la Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE) assegurarà la idoneïtat dels indicadors educatius emprats i participarà directament en l'avaluació de les actuacions encaminades a millorar l'èxit educatiu.
- La comunitat educativa participarà en el seguiment i l'avaluació de les actuacions encaminades a millorar l'èxit educatiu, a través de la Mesa Sectorial d'Educació, Mesa de l'Ensenyament Privat Concertat, Mesa de Diàleg Permanent amb els Pares i Mares, Mesa de Diàleg Permanent amb els Directors de Centres Educatius i el Consell Escolar de les Illes Balears.
- El Consell de Direcció de la Conselleria d'Educació i Universitat, amb el conseller al capdavant, farà el seguiment global de les actuacions.

Interessa especialment poder mesurar la incidència de les accions en els centres i en el conjunt del sistema educatiu, el grau d'assoliment dels objectius formulats i el desenvolupament dels diferents processos d'implementació. Aquesta valoració ha de possibilitar iniciar modificacions de les actuacions incloses inicialment en les línies d'actuació presentades.

Això no obstant, el punt clau de l'avaluació resideix en l'impacte efectiu de les accions que s'hauran dut a terme, un impacte que s'ha d'evidenciar en la millora dels resultats i en l'èxit educatiu. Entre d'altres, es pot fer referència a l'atenció focalitzada sobre aspectes concrets, com són el grau d'idoneïtat, les taxes d'alumnat graduat i l'abandonament prematur dels estudis, l'èxit d'inserció laboral o de continuïtat acadèmica en els estudis de formació professional, l'assoliment dels objectius comuns amb Europa, l'equitat en tots els centres i les zones de les Illes Balears.

Tant en el seguiment com en l'avaluació hi han de participar tots els professionals i la comunitat educativa. En els mateixos centres, especialment, és pertinent promoure i consolidar la cultura de l'avaluació, a fi que l'anàlisi dels resultats no condueixi únicament a una quantificació, sinó a la reflexió que permeti introduir els canvis adequats per a la millora contínua.

És primordial, així mateix, una avaluació global del conjunt de les actuacions, que permeti un seguiment continu i l'actualització adequada al llarg dels diferents cursos. Al final del període, l'anàlisi global ha de permetre obtenir dades concretes de la millora contínua i de l'èxit educatiu.

7. Aportacions al document

Els centres educatius i la comunitat educativa en general que vulguin fer aportacions al document podran fer-les arribar, **fins al 25 de novembre de 2016**, per mitjà de la següent adreça de correu electrònic: educacio@caib.es (Assumpte: Aportacions Èxit Educatiu)